

Nu învăța pe alții cum se trăiască în lume,
dacă tu însuși n'ai ce mânca!

Înțeleptul Solomon.

CALICUL

humor și satiră.

Apare la prima fiecărei luni în Sibiiu.

Abonamentul: Pentru Austro-Ungaria pe an 3 fi., pe $\frac{1}{2}$ an 1 fi. 50 cr., pentru România pe an 7 franci, pe $\frac{1}{2}$ an 3.50. Inserțiuni: De un șir petit 6 cr. și 30 cr. timbru.

Abonamentele, manuscrisurile, inseratele etc. se adresează la: Redacțiunea Calicului în Sibiiu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Metropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa.

Multe lacrimi, pe care tu le-ai șters în viață,
vor curge la grópa ta!

Viața așa și așa e scóla, în care omul învătă
a muri. Tu ai absolvat cu eminentă această scólă!

Nu'ți pae réu, că ai murit neîmpăcat cu Un-
gurii, cu care sigur te vei împăca, după ce'ți vor
urma țiel!

Salută'mi pe marele Andreiu!

Calicul.

Mărturisirile prelaților și inguștilor noștri politici în spovedania lui Budapești Hirlap.

Metropolitul Dr. Miron Romanul din Sibiiu.

Nu fac nici un secret din aceea, că eu în politică's contrariul dela ceea ce's în chiemarea mea hierarchică, adevărat activist. Dacă eu, cu puterea spirituală, de care dispun, în chiemarea mea hierarchică ași fi activist, te asigur, că'n politică, cu pasivitatea ași muta Carpații dela locul lor.

În stăruințele mele politice, încercate de multe-ori, am ramas deregulă buzat. Oamenii cu principii adeseori se lovesc de sus și de jos.

Așa 'mi-a umblat și mie cu principiile mele politice. De sus m'am pălit, jos m'am împedecat, am cădută pe spate și 'mi-am turtit nasul.

Acum am ajuns se am un singur principiu, și adevărat a nu urma nici unul.

La acest principiu trebuie se țin fidel până atunci, când se va afla omul, care se me arunce'n lac!

Metropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa
din Blaj.

Bine! se me spovedesc și eu, dar' înainte de toate se'ți povestesc o poveste:

În anul 1872 a venit la mine un milionariu culduș se cerșiască.

Era o ți de vară. Sorele, când ieșea de după spatele norilor, ardea amar. Muștele sburau ca turbate.

Culdușul, fiind eu ocupat, s'a întins pe earbă în curte la umbra unui măr, și zăcând pe spate cu fața cătră ceriu, aștepta.

Așa zăcând, o muscă obraznică îi juca mereu pe vârful nasului. Culdușul nu se mișca de loc. Lung timp nici o

mişcare n'a făcut cu mâna, ca se'și apere nasul, pe care musca-i juca cancan.

În sfârșit culdușul 'și-a pierdut pațiința, a tras cu palma după muscă, musca a sburat sănătoasă, dar' el 'și-a turtit nasul.

Culdușul acela cerșitoriu a fost Lonyay!

De atunci lucrurile s'au schimbat cu totul.

Muștele, ce e drept, au ramas tot obraznice!

'Ți-ași putea spune multe, domnul meu, dar' a tăcea de două-ori e mai bine decât a vorbi odată, și a mânca de trei-ori pe ți, mai bine decât a flămânzi odată totă ziua!

Cât me privește pe mine, eu țin la politica de pace. Dumnezeu în înțelepciunea sa a pus pe Unguri și pe Români în această țeară, ca laolaltă în sudorea feței lor se'și mănânce pânea.

E un greu blăstăm a mânca pânea în sudorea feței tale, dar' a lucra în sudorea feței tale, și totuși a flămânzi, cum Românii sunt siliți a face în această țeară, e cel mai mare blăstăm!

Episcopul Ioan Szabó din Gherla.

Cei-ce fac politică națională română își au reședința în Vaț, și'n Segedin. Pe mine înaltul regim m'a dus la Gherla, unde toate alte meșteșugurile se învăță, numai politica nu.

În eparchia mea, 9 protopopi, 18 popi, 36 dascăli și 72 crâsnici laolaltă n'au atâta muncă cu mistuirea cât mine. De aceea eu n'am avut timp se studiez chestiunea națională română.

Eu din această chestiune numai atâta știu, că naționalitățile din Ungaria trebuie băgate în jug, pentru-ca boii se prospereze în această țeară!

Episcopul Michael Pavel din Oradea-mare.

Cestiunea naționalităților din Ungaria e ca și plăcinta Sfântului Ladislau cu multe pături, și omul, când mănâncă pește, trebuie se pórte mare grijă, ca se nu-'i stea vr'un os în gât.

Dogma mea politică e: Fă bine, și temete de poliție; ține-ți pupăza, și-ți plătește darea regulat!

Episcopul Ioan Meșian din Arad.

Eu, dōmnnul meu, nu'mi ascund vederile mele. Deși e rușine, eu sum activist.

Darul lui Dumneșeu, cu deosebire însă acela al domnilor din darul lui Dumneșeu, mie totdeauna 'mi-a fost binevenit. Așa și colegilor mei celorlalți cu puține excepțiuni. Înaltul regim se ne dea slănina pe mâna noastră, și-'i facem noi șorlic.

Noi la Viena n'avem ce cerca.

Odinioră și eu am culdușit pe la Viena. Dela o vreme óre-care m'am convins însă, că e mai bine a trăi în Buda-
pesta, decât a muri în Viena.

Nu știu dacă dumniata cunoști pe celebrul politic Urzică Scandalografescu. Acesta a exprimat odinóră memorabilele cuvinte: „Purceii dela Turda au făcut din vifleeemiștii dela Viena martiri politici!“

Morala din tóte este e: Obraznicul mănâncă praznicul!

Episcopul Dr. Victor Mihali din Lugos.

Eu nu stau de vorbă cu ori-care slăbănog. — Mergi acasă fetul meu, și mână pe tată-to încóci, dacă vrea se se împace cu mine!

Episcopul Nicolau Popea din Caransebeș.

Mulțămită lui Dumneșeu, și tuturor Sfinților bătrâni și tineri, eu în politică am fost activist și pasivist. Arată-mi dumniata terțium, și me'nchin!

Vederile mele politice totdeauna le-am făcut prin ochelarii mei, și prin ochii altora, și când am văzut pe alții, că 'și-au fript gura cu zamă, eu am suflat și'n luptele acru.

Eu sum omul păcii. Până-când me aflam în legăul metropolii din Sibiiu, eram ceea-ce Pace până mai dăunădi a fost în Bucovina.

Eu vreau pace cu Ungurii. Asta o vreau toți Românii afară de Moldován Gergely și ceialalți ovrei.

Cu promisiuni frumoase însă nu se ajută nici unui popor din necaz. Nu cade bine celui ce n'a mâncat nimic, cându-i dăci: Se'ți fie de bine prânđu!

Dacă înaltul guvern ar lua ceva în mână, și ar arunca la bărbații de influință ai nostrii, precum e: Balteș, Ioan Popa-Necșa, Ioan Rusu Deșiratul etc. pacea ar fi gata. — Slavici, Cășolțan, Bechnix, Brote etc. toți din tóte tufele sar ca găinile la grăunțe!

Georgiu Bariț.

Hei, domnul meu, e demult decând lupul era cățal!
Cu tóte este, ce se naște din pisică, tot șóreci mănâncă!

Cât de bătrân, și eu țin pas cu evenimentele politice din această țeară.

Nu me țin ca odinióră de cei-ce fac vântul politic. După vânt însă, cu tóte bătranețele mele, nici ađi nu'mi întorc mantaua!

Eu n'am consimțit cu tãmbãlul dela Viena.

Totuși omul nici-odată se nu rídă de mágariu, că póte'l încalecă când-va!

Revoluție n'om face!

N'om face nici pace cu Ungurii!

Nu, pentru-că suntem sãtui de fãgãdaș bun, bucurie prostului!

Pe dumnia-tă, precum dau eu cu socoteala, te-au trimis la noi la pețit!

A peți e iertat. Apoi corfe fac în această țeară toți țigani!

Una se ști dela mine: Căsătoria nu se închee înainte de ce se vęd semnele iubirei!

Eu o singură basă aflu corespunđetóre pentru pacea între Unguri și Români. Asta e: Nici lupul flămând, nici óia cu doi miei!

Parteniu Cosma.

Din anul 1884, când Cășolțan, Balteș, Rusu-Deșiratul, m'au dat din comitetul național afară, eu nu mai fac politică!

Eu fac bani!

Nu bani falsi, bani buni!

Dacă și aristocrația maghiară din Ardeal ar face, nu 'și-ar mânca banii, eu bucuros ași ținea raporturi amicale cu ea!

Cu culduși, care trăesc din spatele mele, și ale statului, nu stau de vorbă!

Aristocrația maghiară din Ardeal s'a ocupat prea mult cu cultura cailor, și 'și-a negles cultura propie. Ea are mâni frumos formate, și pretinde dela Români se simtă o deosebită plăcere când le dă pälmi!

Guvernul de ađi al Ungarii e prea slab, ca noi Românii se ținem de onóre a ne lasa cu el la ore-care țirg de pace!

Slugă la dârlógă nu ne bágăm!

Guvernul de ađi crede, că Ungaria, pentru noi Românii e țeara lui Pap Iános. Dacă însě dumneđeița dreptății n'ar fi oarbă, demult ar fi aruncat din mână cumpena, cu care Românilor din Ungaria li se măsură dreptatea!

Pace între Unguri și Români numai Ovreii pot face!
Ovreilor trebuie, și în viitor, lăsată mână liberă, ca se
mănânce tot ce au Ungurii!

Ovreii, care numai până atunci se închină la idea de
stat maghiar, până-când aceasta sună a monedă conven-
țională, după ce vor fi mâncat tot ce au Ungurii, își iau
catrafusele, și se duc, ca se'și capete alte câmpii de păscuit.
Ungurii remași culduși, pentru ca nime se nu-'i mai cunoscă,
se fac români, și pacea e gata!

Generalul Doda

Când aud de chestiunea naționalităților din Ungaria,
îmi vine se sar în sus, și se joc bătuta!

În Ungaria, domnul meu, dreptul de stat strânge cu
atâta foc de iubire drepturile omenești ale naționalităților
la pept, de acestora le iese sufletul.

Spune — te rog — celor ce te-au trimis la mine:
Sănătate 'n târlă, că oile au murit de gălbează!

Petru Truția.

Îndată după ce m'am însurat, am început a gusta
dulceața fructelor dualismului!

De atunci și politica mea are două părți.

Partea primă și cea mai însemnată o am primit d'odată
cu nevastă-mea ca zestre. A doua parte, e moștenire dela
părinți!

Amândouă părțile stau una cu alta în asemenea rela-
țiuni amicale, ca și cânele cu mâța!

Dumnezeu cel atot puternic m'a înzestrat însă cu doi
umeri largi și tari, pot purta politica pe care'mi place!

Am și doi ochi. Cu unul pot râde, și cu celalalt tot-
odată plânge!

Cu amândoi ochii plâng numai când curăț ceapă, și când cad la alegeri de deputat.

Regimul, voind pace cu Români, se consulte pe oamenii noștri cu popularitate și valoare politică!

Una trebuie se permit. Dacă regimul consultează mai întâiu pe socru-me, atunci consultarea cu mine e de prisos!

Consultează-me regimul pe mine mai întâiu, atunci se'și ție pupăza, și se nu spue socru-me, pentru-că bine ști domnul meu: Când te arde cărbunele în mână, îl arunci și'n barba socru-to!

Iată ce cer eu dela regim, ca se fie pace:

1. Pânea cea de toate țiile — că socru-me e sgârcit al dracului!

2. Ca și cei-ce n'au dreptul de alegere se pótă fi aleși deputați în parlamentul țerii!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Paul Rotariu.

Da sârilear ochii celor ce te-au trimis la mine, ca se me spovedești, nu ved ei lumina, pe care eu de 13 ani o port aprinsă, ca se le aret drumul înțelegerii cu noi Români? Vrei dumniata și cei ce te-au trimis la mine se vă aprind ția la ameați lămpașul, ca se vedeți lumina sórelui?

Se ști frate, că luminarea se aprinde pentru cei-ce ved, nu pentru cei orbi!

Nu e vina sórelui, că pe pământ e nópte, ci a pământului, care se abate, și se depărtează de sóre!

Nu v'am spus eu în 13 ani de atâtea ori, că popórále nu se guvernează cu călcâiul cismelor?!

Și ce folos? — Voi cându-'i lună veche, n'auđiți d'o ureche, și cându-'i lună nouă n'auđiți de améndouă — sictir!

Ióan Ionaș.

Io's neam de proroc. Pe stremoșu-mio prorocul Ionaș l'a înghițit chitul, și tot proroc a rămas.

Ungurii jócă ađi rolul chitului biblic. Ei vreau se înghită naționalitățile din Ungaria.

Se le fie de bine! — O se le umble însă Ungurilor ca la acela, care odinióră a înghițit un ac, și aștepta se scótă un fer de plug!

Guvernul Ungarii ađi întinde până rupe, și mâne n'are s'o astupe!

Cu'n guvern, care în susținerea propriă vede cea mai sublimă virtute, nu putem face pace. N'om putea face pace nici cu cei din opozițiune, după ce vor veni la guvern. — Aceștia flămânđi cum sunt, indată ce vor veni la vălău, o se îmbuce, ca și când lupii le-ar bate la gură!

În starea relațiunilor de ađi nu ne rămâne alta decât răbdarea. Răbdarea popórălor însă încă se rupe pe unde'i așa mai subțire!

Nicolau Oncu.

Situațiunea Românilor din patrie e gravă.

Românii din Ungaria ađi se află în pozițiunea acelor supuși din evul mediu, care s'au dus la stăpânul lor, un principe bogat, puternic, și mare iubitoriu de câni, și l'au rugat đicând: Domnule, nu ne mai tracta ca pe supușii, ci tractează-ne ca pe câni tei!

Pe mine cu Victoria'n mână erau se me bată mai d'aunăđi niște unguri. Și cređi dumnia-ta, că eu me voiu duce ađi se le sărut mâna de pace, și se-'i rog de iertare pentru-că nu le-a succes se'mi spargă capul?

Ungurii umblă încă cu călcăe prea înalte la cisme. Umblă și în trăsuri cu patru cai. Noi nu putem ținea pas cu ei.

Călcăele prea înalte, dela un timp óre-care iau o direcțiune piecișă, se scâlcie. Și eu cunosc unguri, care din patru cai au rămas pe unul, și ala din cele patru picioare n'avea unul, care se merite potcova.

Când ungurului îi sar călcăele cu tălpi cu tot dela cisme, și din patru cai ajunge la unul, devine omul cel mai pacinic, își prinde calul cu vaca românului în jug, ară în companie cu romanul „ovreica rura“, și amendoi rabdă liniștiți pentru idea de stat maghiar.

Dumneșeu și jupânul Veckerle davor se ajungem și acest timp al înfrățirii Ungurilor cu Românii!

Dr. Corneliu Diaconoviciu.

Este fapt undisputirbar, că eu acum opt-nouă ani am avut Viitoriul Românilor din Ungaria, Transilvania și Bănat în mână. Nu știu cum cum nu viitoriul 'mi-a entschlüpft. și d'odată m'am nüchternuluit cu trecutul Românilor în mână. De aceea eu ađi redig „Romänische Revue!“

Din aceste poți fölgărului domnul meu, că viitoriul meu e trecutul!

Maghiarii șvălbălucesc ađi cu mic cu mare: „Ungaria va fi maghiară sau nu va fi!“ — Apoi mein Herr, pe ceea ce va fi, ovreiuul nu dă nimica, și pe ce n'a fi, dă de două-ori sofil!

Atâta vorsicht în a da ceva pe ce are se fie, sau pe ceea-ce în veci n'a fi, au învățat bereits și Românii!

Avem în Ungaria mari politiker, unguri și români. Toți știu unde'i druckuluesc cismele, dar' cum se kuriren ochii de găină, sau bătăturile nici unul nu știe. Între aceștia și pe mine me poți rechnelui.

Eu țin, că până-când Ungurii mănâncă, și Românii dumatică, nici un friden nu pôte fi în această țeară. Ar fi

höchste Zeit se mai dumice și Ungurii, și Români se mănânce.

Asta însă cu greu se va putea beverkstelui, pentru-că în cazul acesta ar trebui se entlassen mii de amploiați maghiari din dinstul, care'l ocupă ađi, și se-'i înlocuești cu români. Apoi e notoriș, că cei mai mulți amploiați maghiari, dați afară din ofițiu, nu se mai știu duce acasă. trebui se-'i pălești în cap, sau se-'i lași se te todșlagen ei pe tine. Tertium gibts nicht!

So steh mer hait în Ungaria!

Constantin Rădulescu.

Mai demult, când eu eram ingineriu, în Ungaria dreptatea se măsură cu stânjinul, și ajungea pentru toți locuitorii. Decând dreptatea se măsură cu metrul, n'ajunge decât pentru Unguri.

Decând Ungurii fac în această țeară paragrafi, dreptul totdeauna umblă cu capul spart.

Asta o știu decând am învățat în Kecskemet, ca se pot intra în tagma celor ce mint pe bani. Aici un ungar, disputând cu mine, s'a încercat se'mi dovedească ce colóre au avut pantalonii Hunilor, când au venit în aceasta țeară, și bietul de el nu putea ieși din odae pe strade, pentru-că pantalonii lui se aflau la croitoriu, ca se-'i cârpească.

Dacă mai merge mult tot așa, și eu me fac tribunist, cu tote că mintea tribunisților de mulțimea adreselor de aderință s'a atacat de bóla apii.

Eu încrederi în Unguri n'am, dar' nici ei în mine.

Cu tóte este sperez, că la proxima noastră adunare în conferință națională se va face atare lumină, încât ăia la ameăđi fiind ceriul limpede de nori, cu lămpașul aprins se va putea vedea lumina sórelui!

Filosoful Prostilă.

Trecură ștece ani de când
 Filosoful Prostilă
 Și-a pus în minte, pus în gând
 Se ródă fără milă
 Din cărțile filosofești,
 Căci ori și cum, dacă gândești
 Că numele de filosof
 Înaltă chiar și pe un prof.
 Cu cât mai mândru s'ar ținea
 Prostilă dacă l'ar avea!

Atunci din licee eșise
 Cu cărți de bacalauriat,
 Și'n capitală ajunsese
 La cursul de filosofat;
 De atuncea ștece ani trecură
 Și tot mereu da el din gură,
 Că'i student în filosofie
 Că ce'i sub sóre el tot știe,
 Că luna acum o scrutéză
 Și că mereu înaintéză
 În scrutări fine, luminate
 Cari la rari muritori sunt date.
 Mulți tineri s'au mai părăndat
 Prin scólele filosofești,
 De când Prostilă s'apucat
 Se'nvețe lucruri, ce'n povești
 Nu se aud; el tot învață,
 La mic și mare dá povață
 Dar' el, ca mazărea pe zid,
 Rémâne nepovățuit,
 Și'ți este milă când îl veđi
 Cu capul pleș, cu ochii verđi,
 Sgulit de umeri, eșind din haină
 Ca la cămila bactriană,

Un pup în spate cât o pâne,
 De sfórá pórtă legat un căne
 Și ochelari are pe nas,
 Stă și privește pas de pas
 Ici la o plântă, colo o rímă,
 Dincóce-un bivol și o găină,
 Tóte le știe cum s'a făcut,
 Știe și-al vremei început,
 Multe mirođenii el știe
 Că e studinte'n filosofie.
 Eu nu'l vėđusem ștece ani chiar
 Și se schimbase de-a nu'l cunóște;
 Darwin, sermanul, nu înzădar
 A privit trei-șteci de ani la bróște
 Pán' la convingerea a ajuns
 Că dobitocul cel mai de sus
 De un neam este, de o origine
 Cu crocodilul, stiuca cu tine,
 Prunul cu plopul
 Moima cu omul
 Rața cu vulpea și cu gândacii,
 Grofi cu lupii, popii cu rácii,
 Că privind la Dănilă Prostilă
 Te lovea grózá, spaimă și milă
 Vėđėndu'l așa de metamorfosat
 De când s'a pus la filosofat.
 Scriseră'n stele ori dóră'n lună
 Că el se vină din „univers“,
 Într'un cupeu unde 'mpreună
 Cu altă lume și eu am mers.
 Unde un cunoscut me agrăește,
 Atunci Prostilă cavalerește
 Mi se ridică'n dóuě picióre
 Dicėndu'mi un: servus frățióre!

De mult dorit'am se te'ntâlnesc,
 Că de când mânc studiul filosofesc
 Nu te-am vădut, te chiar uitasem,
 Dar' cum o duci? prins'ai la stare?
 Ai familiă? In locul care
 Îți petreci viața? Apoi bătrân!
 Frumose's holdele? Uscat'ai fân?
 Ții multe vaci? Eu mai de an
 Se ști iubite's vegetarian!

Eu îi strâng mâna, voi u a'i res-
 punde,

Dar' nu'mi dă vreme, fix me
 pătrunde

Și'ncepe a'mi spune cu aspru vers
 Minunățiile din univers,

Apoi me trage mai la o parte
 Și'mi prorézá ca de pe carte

Cum el acuma are diplomă
 Lungă și lată cât o plapomă

Cu care'n mână când s'a vedea
 Fetele tóte n'or mai putea

De dragul lui. Apoi mi-a spus
 Că pe'nsurate capul și-a pus.

Voind eu eară a'l întrerupe,
 Al întreba cu cine, cum e și unde?

El stă o leacă, apoi răspunde
 Punându'și degetul pelata'i frunte:

(Că mai tot capul îi era frunte)
 Vream se te'ntreb nu cumva ști

Vre-o fetișóră cu multe mii?

Țic, cu mii multe, minimum dece
 Mai bine ar fi însé dece cu dece?!
 — La ce atâți bani? țic eu rîdînd,
 — La ce? dar' uite, vei fi știind
 Că eu la școlă ani două-deci
 Umblaiu și umblu, deci dór pricepi

Că pe mine încă mai mult m'a costa
 Până aveavoiu un atestat
 Că filosofia tótă de-a rostul o
 am învețat,

Gândește numai: pe an trei sute
 De grei florinți, taleri, bancute,
 Ce au putut face părinții mei
 Mi-au trimis mie bani frumusei;
 Pe lângă aceștia de dece ani
 Am și o bursă de atâți bani,
 Deci eu cu dreptul sunt omul
 scump

Și cu junia nu o s'o rump
 Până aflas'a atare fată

Ca se'mi aducă suma curată
 Câtă me costă. Pe lâng'aceea
 Datóre este se'mi dea femeia
 Și recompensa, căci m'am pleșit
 Pe scumpu'mi cap, și-am gârbovit
 De spate stând la procopsit.

Vei recunoște, că stând lucrul așa
 E chiar modestă pretenția mea!
 Ce? Ea se fie ca o cămilă
 Chiar fără zestre madam Prostilă!

Se se înfóie ca un curcan,
 Ea care n'a spesat nici chiar un ban
 La'nvățături; ea ce-a trăit

Tot în belșuguri traiu liniștit
 Acum de odată fără de spese
 Se între cu mine 'ntre dame alese
 Și fără zestre, asta n'o fac

Că dór' ăst cap nu e de țap,
 N'am mâncat dóră bureți nebuni
 Ci-am studiat verde..... dar ce nu
 spuni

Care cređi c'ar fi deamnă de mine?
 — Se erti vecine

Dar nu știu fată la noi în sat	Trenul se mișcă, eu caut cu milă
Deamnă de un om așa învățat	Spre cupeul unde Prostilă
Precum îmi spui că ai fi tu,	Face filosofii de insurat.
Fără — fârtate — ia-te, te dă	Când fû côlea pe inserat
Cu trenul ăsta până vei da	Me pun la masă, apuc hârtie
De țeara unde-a întrat colera	Condee, tintă, și prind a scrie
În toți bărbații și 'i-a cules	Întâlnirea și povestea prietinelui
Unde nu afli nici în ales	meu Dănilă
Nici de cules	Care ađi se recomandă filosoful
Om cu nădragi, acolo dóră	de — Prostilă.
Aflavei dómná ori domnișóră	Trei ăile dup'aceea îmi vine o
Ce stând se móră de dor de om	nepoțică
Va căuta până'n ultimul atom	Și riđindu'mi cu hohot, îmi dă o
De bani, și ție 'ți-a da zestre	țidulică
Se fie unica între neveste	Spunându'mi c'o primise dela
Ce-i cu bărbat.... Aci Prostilă	postă chiar ađi
Mi se ridică ca o cămilă	Și mult me rógă dēnsa se o cetesc
Și'mi ăice'ncet: óre ce tren	de haz.
Duce cătră acel eden	Eu o cetii îndată și vėđui că Dănilă
De unde bărbații toți au perit	E cel-ce o scrisese, deci ăisei la
Se plec acolo la căsătorit?	copilă
— Cearcă și veđi, eu i-am respuns.	Se 'mi-o cinstescă mie, ear' ea
Atunci un șuer vine din sus,	rîđind cu hohot
Trenul nost stă, eu me cobor	Îmi ăise: ți-o dau nene cu filosof
Că-i stația mea. De fum un nor	cu tot;
Ca un vulcan sus se ridică	Ear' eu la rēndul meu o dau spre
Și cu o șuerătură ușurică	publicare
	De unde va ceti-o cel mic ca și
	cel mare,
	Cetește deci cetește iubite cetitor

O epistolă de amor.

Iubită coconiță, stimată domnișóră!
 Me iartă dacă ți scriu astă poesióră
 Eșită nu din pénă, dictată nu de cap
 Ci din isvorul ăla unde nu mai incap,
 Strinse atâtea chinuri, de când eu te-am vėđut
 Întâie... mai întâie, colo sus în redut
 Jucând cu vėrul Cula și amicul Porfir,
 Erai... oh, erai mândră ca și-un trandafir

De Maiu. De atunci și pân' acuma
 Amorul me consumă ca și pe urdici bruma,
 Deci nu mai pot se tac, oh! trebuie se'ți vorbesc
 În graiul cel mai dulce ce'i dîc poeticesc.
 Căci se ști coconiță, stătura'ți ce o ai
 Poet este în stare se facă și din cai,
 Și din măgari și boi, necum din coconași
 Cum sunt și eu de pildă, făinuț și drăgălaș.
 Și nu scriu cu cernelă, căci négra ei colóre
 E fața veștejită a celui care móre
 De dor și de urît, și de dureri cumplite,
 'Ți-o scriu cu pic de róuă din ochi'mi isvorite
 De cât oftez, domniță, și n'afiu stâmpêrare,
 Din bóla mea cumplită véd că nu e scăpare
 Un leac numai există, un unic leac pe lume,
 Se'mi dîci o vorbă nūmai, se rostești al meu nume
 Cu aceea duioșire, cu care eu al teu
 Îl rostesc di și nópte... martur 'mi-e D-deu!
 Fă-me, oh coconiță, fă-me ađi sclavul teu,
 Oh, de voești, atuncea me fac chiar și căpău,
 Și vișlă, și cățel, la picióarele tale
 Me lățesc ca o bróscă de colo dela vale.
 De dîci, oh coconiță, me fac de loc chiar drac
 Numai se veđi, iubito, că stau se mor de drag
 Și dor, deci dî'mi o vorbă, o vorbă lămurită
 Cum eu ți-am dîs acuma, din inimă rostită.
 Ca semn cum-că iubirea din mini margini n'are
 Îți jur oh, coconiță, că nu am alinare.
 Chiar nicăiri în lume, chiar nice sub plapón
 De și e nou nouț, cum are ori-ce domn;
 N'am pace nici în câmp, nici în căncelărie
 Nu, nici la biserică, în pădure și'n vie.
 De dorul teu robît me simț legat ca'n lanțuri
 De mâni și de picióre, nu me pot da înlaturi;
 De privesc ori și unde, eu te véd tot pe tine,
 Séra, când vine ciurda, chipul teu ăl bine.

Când vęd o biboliță, gândul meu la tini sbórá
Întocmai ca o ciórá.

În ȃiori de diminéță cocoșii când vestesc
Trecerea noptii negre pe tine te zăresc
Înaintea mea pururea — ear' găștele când ies
Pe pórtă la pășune, ori când le dau ovės
Parcă te vęd pe tine cu nasul teu cel lat
Căci ȃeu sunt de'nsurat,
Și venitu-mi-a știrea că ai zestre frumósă
Și venitu-mi-a gustul s'o vęd în curënd rósă

De mine

Și de tine,

De noi

De amëndoi.

Cu gândul și sperarea, că nu mi da refus
Ba tocmai din potrivă favoritor respuns.
Me'nchin și me plec ție, și te rog se ai milă
De mult chibzuitoriul filosoful

Prostilă m. p.

Doinele Țiganului.

De Aron Boca din Velcheriu.

Primăvara.

Alto dragă primăvară,
Bine că te mai ved iară,
Se'mi iau bățul și căldarea,
Se trec riul, se trec marea.

Se trec dealul, se trec munte,
Se trec podul, se trec punte,
Se umblu câmpia lată,
Ce e Canaan bogată.

Se cerc stânilor ori-care,
Se nu mai am frică mare
De frig, fôme, greutate
Și de alte multe tôte.

Se gust cașul, se gust urdă,
Se trăesc mai fără trudă,
Se horesc se'mi trecă dorul,
Rădînd pelea cu cosorul.

Se joc jocuri de amele,
Sucind eu din picioarele
Cu nădragi, și cu opinci,
Valeo! valeo! ni! aici.

Valeo! dragă primăvară,
Se nu te mai duci tu iară,
Că apoi pierie țiganul
Fără de tine, sërmanul.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vara.

Vară, mama primăverei,
Tu medicina răbdării,
Ce răbdai în iarna mare,
Frig, năcaz, fără mâncare.

Aleo! valeo! ai venit,
Că țiganii te-au dorit,
Și ai adus lor dreptate,
Se'și ducă cortul pe spate.

S'e'l pună pe iarbă verde,
Unde la țigan se șede,
Cântând nôptea, fiind lună,
Sătul și cu voe bună.

Când țiganii, n'au contrari,
Făr' balele de țințari,
Se'i alunge, ca în pace,
Cheful lor se'l pôta face.

Valeo! dragă mult se stai,
Că tu caș, urdă ne dai,
Ba piciorul cel de porc,
Vara'l căpătăm de loc.

Tu ești nouă, bună mamă,
Tu de noi pui bună samă,
Ca purdanul mic și gol,
Fără vesmênte și țol.

Crește, prinde a sări,
Din picioare a suci,
Ear' bătrânul stă horește,
Ca un câne chiueste.

Valeo! valeo! vară bună,
Gura nôstă bine sună,
Dar' în iarnă amuțise,
Biet țiganul mai murisă.

Nu te duce stăi cu noi,
Că tu ne scapi de nevoi,
Valeo! valeo! dragă vară
Casa noastră e pe afară.

Sórele ne încâldește,
Tótă musca sbârnaește,
Dada cănele horesce,
Purdanul mic mare crește,

Dece veri fără de iarnă,
Se putem căstiga hrană

Te vęd iarnă c'ai sosit,
De și eu nu te-am dorit,
Nici ađi vară te-am visat,
Totuși tu nu m'ai uitat.

Tótă vara am trudit,
Am mâncat, și am durmit,
Ba cercăm umbra de mare,
Ca se me fac avut tare.

Când vęđui că vara trece,
Și simțiam vântul c'am rece,
Cugetai iarnă la tine,
Că cu bundă ar fi bine.

Când vedeam timpul mai móle,
Eară me puneam pe fóle,
Hoream ,iarna e de parte
Bune sunt vesminte sparte, '

Acum vęd, că stai de mine,
Mai tare c'a ori de cine,
Mai dute la hei magnați,
Că sunt bine îmbrăcați.

Lasă pe bietul țigan
Că nu are nici un ban,

Fără foc, îmbrăcăminte,
Fără lipsă de vesminte.

Se fi vară cât de lungă,
Se pot pune bani în pungă.
Eară iernile se piară,
Se fie numai tot vară.

Păn' la ąiua de apoi,
Nu vină iarna la noi,
Că cu vara ne-om trudi,
Nici o iarnă n'am pofti!

Iarna.

Fără vesmintele rele,
De trece vântul prin ele.

Nu are de foc, mâncare
Numai zăpada cea mare,
Căci că altă bunătate
La țigan nu se abate.

De ași muri de căldură,
Și de a muștelor ură,
Noiu dori zăpadă mare,
Că'mi aduce tremurare.

Când zăpada s'a topi,
Rîndunica va sosi,
Și moșul cuc va cânta,
Și mieluțul va sbiera ;

Atuncea ori-ce țigan
Pe iarnă nu dă un ban,
Fără sare ca un smeiu,
Strigând, am scăpat de rău!

Valeo! valeo! vino vară,
Se fugă iarna amară,
Se'mi iau bățul și cosorul
Se me duc, cum merge dorul!

Doina sórelui.

Sóre! sóre! bunul meu,
 De ar fi dat Dumneșeu,
 Că cât e lumea de lată
 Se nu fie nimic altă
 Făr' tot sóre, și ear' sóre,
 Căldură recoritóre,
 Țiganul se se încălđiască,
 Pe jos se se tăvăliască.
 Când te vėd sóre ieșit
 Tótă grija 'mi-a perit,
 Și stau drept ca un soldat,
 Ear' de vėd că s'a'norat,
 Eu stau plecat înainte
 Păn' resari sóre părinte,
 Că ale mele vesminte
 Nu se țin pe dinainte,
 Ear' pe spate sunt stricate,
 În tóte părțile date,
 De sbóră vėntul prin ele
 Fiind sparte subțirele.
 Sóre, sóre, tata nost,
 Tu tot deuna ai fost,

Răđim mare la țigan,
 Ne poftind nice un ban.
 Se trăești bunul meu sóre,
 Că când te vėd pe rozóre,
 Ori și cât de frig ar fi,
 Mie'mi vine a sări!
 În degete a pocni,
 Din picióre a suci,
 Uită-te sóre aci,
 Că vrėu una a'ți sări.
 Mo purdane, hai avri,
 Se începem a sări,
 Păn' sórele e aci,
 Că el ne va încălđi.
 Sus acum cioare ca mine,
 Se nu între beng'a'n tine,
 Și sucește din picióre
 Se se mire tata sóre.
 Ni! la noi vlădică sóre,
 Că nu ne trebe rēcóre,
 Că destul am trămurat,
 Până de iarn'am scăpat.

Doina lunei.

Draga mea frumósă lună!
 Eu ași đice că ești bună
 Însė după a mea părere,
 Tu ești bună de vedere.
 De lumină
 Nu'ți pun vină,
 De căldură la țigan
 Ai fi prea scumpă c'un ban;
 Ai putea se stai în loc,
 Dacă nu fuși cu noroc,
 Se fi ca sórele caldă

Acum stăi și tu de rabdă
 Frig, rēcēală, ca și mine,
 Că ved că haine pe tine
 Nu se află chiar nimică,
 De zăpadă ai și tu frică;
 Poți avea lumină mare,
 Că nici tu nu ai stare
 Cum nu am eu că sum gol,
 Și joc de frig rotogol.
 Milă mi lună de tine
 Cum stai și te uiți la mine,

Gólă fără îmbrăcaminte,
 Acum vei ținea aminte;
 Vei sta iarna pe acasă
 Când frigul mare se lasă,
 Că țiganul iarna dórme,
 Răbdând frig mare și fóme,
 El nóptea lipsă nu are

Se'ți vedă lumina mare,
 Eu merg în colibă dară,
 Tu șeđi rabdă frig afară.
 Véd că tremuri, hai la mine
 Și te încâldește bine,
 Apoi eară poți pleca,
 De vrei a mai tremura!

Doina luceafărului.

Măi Zorilă bunul meu,
 De te-ar bate Dumneđu,
 Că vara te'nvolbi la mine,
 Că iarna cu mult mai bine.

Nu știu se'ți fi greșit eu
 Se me amărești mereu,
 De-ar fi iarna cât de mare,
 Tot țiganul frică n'are.

Însé când iarna sosește
 Și aerul se răcește,
 Dacă merg nóptea afară,
 Tu nu te uíți ca în vară.

Dar' pe tine când te vede
 Tótă puterea o perde,
 Și strigă cu frică multă,
 Dik! Zorilă, cum se uita.

Făr' te'nvolbi cât poți de tare
 De me ia o tremurare,
 Nu cugeți se me încâldești,
 Ci de loc se me slăești.

Me voiu trage ear' în casă
 Că prea tare me apasă
 Lumina dela Zorilă,
 Cându-l véd ca o točilă.

Cât ești tu iarnă de mare,
 Țiganul odihnă n'are,
 Stând afară puțintel
 Se nu te uíți tot la el.

Iarna nu e nici odată,
 Se fie stea ne'nvolbată,
 Ca păgânul de Zorilă,
 Ce de noi nu are milă.

Eu m'am îngrozit de tine
 De când de tot uíți la mine,
 Iată am îmbătrânit,
 Și tu nu ai mai orbit.

Se pot ași arunca eu
 La tine barosul meu,
 Te-ași lovi se pici la mine
 Se te bat odată bine.

Șase deți de ierni iernai
 Și de tine nu scăpai,
 Póte până voiu muri,
 Tu tot învolbat vei fi.

Se te învăț a te uita
 Când pe țigan vei vedea
 Se închiđi ochii frumușel,
 Se nu te mai uíți la el!

Dorul de călătorie.

Frunză verde de cicóre
 Ah inima rău me dóre,
 Că nu vine tata sóre
 Se'l vęd jucând pe rozóre.

Se vęd musca și bonzariul,
 Fluturele și țințariul
 Sărind toți cu voie bună,
 Țiua și nóptea pe lună.

Se aud pe moșul cuc
 Cântând colo sus pe nuc,
 Și rúndunica pe casă,
 Și florile stând pe masă.

Se vęd oile pe vale,
 Și iarba verde pe cale,
 Câmpurile înflorite,
 Stânele pe câmp gătite.

Ca se pornesc pe la ele
 Cu vescile ușurele,

Se aflu brânză și urdă,
 Se trăesc mai fără trudă.

Când tóte așa vor fi
 Eu atuncea voiu porni,
 Și nu voiu mai flămândi,
 Devla! Devla! bine-o fi.

Marle devla, iarna mare
 Se mai capăt ușurare,
 Țece veri, dar' iarnă nu,
 Ni! se sar odată amù.

Se fiu de acum ușor,
 Se sar preste riușor
 Cu purdaniî după mine
 Se'i învăț a trăi bine.

BCU Cluj / Central University Library
 Acestea vestminte rele

Se le las pe rězorele,
 Că vestmânt e pelea mea,
 Numai vara de-ași vedea.

Țiganul și pipa.

Frunză verde alunea,
 Unde ești tu pipa mea,
 Se me uit în fundul teu
 Ca se scot puțin băgău.

Și se'l pun pe o măsea
 Dór' va trece iarna grea,
 Se mai capăt vre-un ban,
 Și se cręcă ear' duhan.

Mult me uit in fundul teu
 De astă toamnă mereu,
 Dar' uscată'i a ta gușă
 Voi se te bat de cea ușă.

Că dacă te vęd tot gólă
 Părul pe cap mi se scólă,
 Și me cuprinde grea bólă,
 Când te vęd fără de smólă.

Eară când e scrum în tine,
 Mie'mi pare fórte bine,
 De sum gol, de sum flămând
 Umblu voios fluerând.

Nimic de nu așa avea
 Fie scrum în pipa mea,
 Că atunci sum avut mare
 Merg pe jos ca și călare.

Țiganul în grădină.

Țiganul din întâmplare
Sărind preste un șanț mare,
A intrat în o grădină
Cu legumi frumoșe plină.

Mirându-se a grăit
Eu bine am nimerit,
Unde este de cules
După plac și pe ales.

Kaino! tu moro țândilă
Se te umplu fără milă,
Că vęd că Domnul a dat
De și nu am sēmănat.

Póte știu Dumneđu
Că p'aici voiu veni eu,
Și s'a îngrijit cu milă
Se am ce pune'n țândilă.

Iată ce morcovi frumoși,
Apoi ce pepeni mustoși,
Nil ciapa cum stă mărăță
Se o smulg, s'o pun în straiță.

Nil ce curechiu îndesat
De stă pe pământ plecat,
El fiert cu carne de óie
Fólele meu bine'l móie.

Eu me apuc de cules
După plac și pe ales,
Se'mi pregătesc de mâncat
Dacă Dumneđu a dat.

Nó, deschide-te țândilă
Se te umplu fără milă,
Că Dada păn' a trăit
Tare mult te-a petecit.

Te-a întins și te-a lărgit
Tot mereu te-a petecit,
Și murind te-a lăsat mie,
Petece pe tine o mie.

Voiu se'ți mai pun două sute
Se'n capă în tine multe,
De știam că voiu culege,
Te luam spre a te direge.

Vino ciapă cătră mine
Se te pun în straiță bine,
Aici se nu te mai plóc
Și foi tei se se móie.

Prinse țiganul a trage
Ciapa în straiță s'o bage,
Dară când smulgea mai bine,
Iată grădinariul vine.

Pe țigan l'a întrebat,
Aici de ce ai intrat?
Ear' țiganul puțin stară
Apoi așa cuvëntară:

Eu treceam pe drum p'aci,
Și un vënt mare porni,
Preste șanț m'a aruncat
Așa aici am picat.

Și vędënd că vëntul vine,
Cuget'ai se me prind bine
De foi lungi dela ciapă,
Se nu me ducă în apă!

Grădinariul l'a întrebat,
Dar' în straiță ce-ai băgat?
Țiganul, — drăguță! iartă
Că'ți voiu spune altă dată!

Deci grădinariul luând
 Un lemn, pe țigan bătând,
 Preste șanț l'a aruncat
 De ear' în drum a picat.

Dacă țiganul scăpară,
 Fuga mare o luară,
 Și fugind de loc n'a stat,
 Dar' un om l'a întrebat:

De ce așa se grăbește?
 Atunci țiganul grăește:
 Prietene! de-ai fi vădut
 Cum într'un loc ne-am bătut,

Cu un biet de grădinariu,
 Care me făcea tâlhariu
 Pentru că prinseiu de ciapă,
 Se nu merg cu vântu'n apă.

El m'a prins de cap amar,
 Eu îl pișcam de peptar,

El da cu pumnii cumplit,
 Eu iarba 'i-am tăvălit!

Barba îmi o smulgea tare,
 Eu urlam un vaet mare,
 'Mi-a sdrobot cremenea'n pungă,
 Eu 'i-am pus iarba pe dungă.

Un ac ce-am fost avut
 Treideci dărabe s'a rupt,
 Atunci șanțul a sărit
 Între noi, ne-a despărțit.

Că încă ne mai băteam
 Póte și din șanț sdrobeam,
 Când eu încă me băteam
 Cu dinții din șanț rupeam.

Ca se scap de grădinar
 Că me bătea prea amar,
 De aceea me grăbesc
 Ca se nu'l mai întâlnesc.

Saltul junilor din România!

De Aron Boca.

Se săltăm astăzi feciori,
Cum săltau moșii bătrâni,
Cugetând adese-ori,
Că astăzi suntem stăpâni.

Sari opincă cât de sus,
Că a sosit ziua de dor
După cum moșul 'mi-a spus,
Că fuse la moșii lor.

Sari și jăcă după cum,
A jucat în Roma veche,
Al meu neam erou străbun,
Care nu avea păreche.

Sari opincă, de și ruptă,
Că la luptă te-ai sdrobit,
Cât te-a plouat în redută,
Pân' pe Osman l'ai pândit.

Sari și jăcă hora mare,
Că în foc nu te-ai retras
Până Osman erou tare,
De tot sdrobit a rămas.

Cum luptară cei bătrâni,
Și noi feciori am luptat,
Pân' băturăm pe păgâni,
De s'au dus, și ne-au lăsat.

Săriți feciori ca'n redută
Se jucăm acum mereu,
Țeara noastră nu'i perdută
După cum a vrut cel rău.

Se sărim feciori odată,
Se ne dedăm la jucat,

Că țeara e liberată
Și încă e și regat.

Sari opincă nu ai frică,
De Tatar și de Osman,
Că nu'ți pot face nimică,
Că ești în regat român.

Hora lată, mare, mare,
Se jucăm feciori cu toți,
Căci noi suntem fie care
Alui Romulus nepoți.

Se jucăm a Romei joc,
Care cei vechi l'au jucat,
No! săriți feciori cu foc,
Dacă țeara ni regat.

Se sărim feciori eroi,
Că avem renume mare,
Lumea se uimì de noi,
Fiind voinici în luptare.

Eroi fuse cei bătrâni,
După sângeróse lupte,
Și noi fusem la păgâni,
Sfărmând ale lor redute.

Jucați feciori și nu stați,
Hora mare între voi,
Că voi pe bătrâni urmați,
În lupte fiind eroi.

Jucați feciori că ați sus,
Stéua noastră a lucit,
Și semiluna s'a dus,
Ear' noi liberi ne-am tređit.

Sari opincă încă odată,
Sus, că timpul a sosit,
Ori ești ruptă, ori ești spartă,
Stăi la joc, ca la ostit.

Ca se fim jucăuși mari,
Cum la Roma s'au aflat,
Și oșteni eroi, bravi, tari,
Ca sub Traian împărat!

Strigări la saltul junilor din România.

Nu ști măndro ce gândeam,
Când eu Dunărea treceam,
Ca se bat pe cel păgân
Ce ne fû vitreg stăpân.

* * *

Cugetam se merg în grabă,
Acolo unde am trebă,
Ca se sfârșesc lucrul bine,
Se me'ntorc măndro la tine!

* * *

Ia'mi măndro calul de frâu,
Se te prind puțin de brâu,
Ca se'mi dai o sêrutare,
Că eu trec Dunărea mare,
Se lupt măndro pentru tine,
Ca se ai în țeară bine,
Cu mine, de voi veni,
Ear' de nu, alții vor fi!

* * *

Măndro pentru gura ta,
Diua, nóptea voiui lupta,
Se te fac țerii stăpână,
Se ne cununăm de mânâ!

* * *

Nu mai duce lele dor,
Că sum la Plevna roșior
Și când va capitula,
La tine m'oi întorna!

* * *

Măndro la tine gândeam,
Până pe Osman pădiam,
Ear' decă pe el l'am prins
Eu jucând, așa am dis:
Gată-te măndruțo bine,
Că pornesc se viu la tine
Că Grivița am sfărmat,
Plevna a capitulat!

* * *

Se ști măndro cât am plâns,
Cu dor mare de m'am stâns,
Ca se sfarm acea Grivița
Se viu la a ta guriță!

* * *

Se ști măndro unde's eu,
În Plevna la făgădău,
Beau la vin, că am învins,
Ađi pre Osman și l'am prins.

* * *

Gătește-te măndro bine,
Că pornesc se viu la tine,
Cu Osman prins, și legat,
Că noi Plevna am sfărmat!

* * *

Măndrulițe vă gățiți,
Și la Dunăre eșiți,
Se ne dați o serutare,
C'am învins în luptă mare!

* * *

Jucați feciori chiuiți
De Osmani nu vă sfiți,
Că cu ei ne-am împecat,
Când în Plevna am intrat!

* * *

Te-am făcut măndro stăpână
Preste țeara cea română,
Ba cum Dumneșeu a dat,
Tu astăzi ai și regat.

* * *

Vino se ne cununăm,
Di frumoșă se serbăm
Lui Carol Domn se'i urăm,
Pentru Dómna se'nchinăm!

* * *

Ce plângi măndro pentru mine!
Pentru-că merg dela tine?
Eu merg pe Osman se'l bat,
Și se viu la tine în sat!

* * *

Măndro pentru ochii tăi,
Bătui Osmani mișei,
Se nu vină'n țeara mea,
Și pe tine se te ia!

* * *

Dragă în Plevna și'n ređută,
Te-am pomenit vreme multă,
Și-am rugat pe Dumneșeu,
Se senine ceriul sêu.

* * *

Se pot pe Osmani vena,
Țeara mea a o scăpa

La tine a me'ntorna.
Apoi a ne cununa!

* * *

Dragă pe la Plevna vină,
Se te iau puțin de mână,
Se'ți arăt Plevna cea mare
Tu se'mi dai o sêrutare?

* * *

Tu copilă de Osman,
Ia ține'mi acest suman,
Se me lupt cu tatăl teu,
Se'mi apăr țeara de rău!

* * *

Că am jurat la stindard,
Când de acasă am plecat,
Se nu me întorc în țeară,
Pân' voiu pune'n Plevna pară!

* * *

Hai dragă la Nicopol
Se te joc un rotogol,

Apoi se ne sârutăm,
Și cu Turcii se luptăm!

* * *

Trimit măndro veste'n sat,
Că Rahova am luat,
Și acum merg se beau vin,
Dela Turci colo'n Vidin.

* * *

Măndro nu plânge de loc,
Că am scăpat viu din foc,
Și joc hora în Smârdan,
Bătând tare pe Osman.